

SÜG-Press

18. november 2014

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 437

KOLMAPÄEVAST LAUPÄEVANI

- K 19.11 14.00 Juhtkonna koosolek
15.00 Tehnikanõukogu koosolek
16.00 Nõukoja koosolek
Kooli aritmeetikavõistluse
eelvoorud, matemaatikatundides
- N 20.11 15.00 TÜ tutvustamine 12.
klassidele
16.00 Suur Jäljendusvaadend
- R 21.11 Üleriigiline B. Alveri konkurs
Tähetund Jõgeval
- L 22.11 09.00-14.00 Maakonna noorte
malevõistlus
Üleriigiline B. Alveri konkurs
Tähetund Jõgeval
Füüsika lahtine võistlus
- P 23.11 Vabariiklik gümnasistide väitlus I
etapp 22.-23.11 Tartus
- E 24.11 10.45 Klassivanemate koosolekud
14.00 Direktsiooni koosolek
- T 25.11 09.30 Alklassidel on külas
Rakevere Politseimuseum
16.00 Õpilasesinduse koosolek
- K 26.11 8.10 TÜ Väikevanker –
Teadusteater
15.30 Ainekomisjonide esimeeste
koosolek
MK algklasside elektrooniline
viktoriin (Täheke, Hea Laps) II
voor
- N 27.11 MK Noorte Osaluskohvik 2014
MK algklasside elektrooniline
viktoriin (Täheke, Hea Laps) II
voor
- R 28.11 Saaremaa Miniteaduspäevad
23. kabaree viimane etendus
MK algklasside elektrooniline
viktoriin (Täheke, Hea Laps) II
voor
- L 29.11 Saaremaa Miniteaduspäevad

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

- K 19.11 Anne Teigamägi. Ravimtaimed 9
N 20.11 Direktsiooni info
R 21.11 Diana Õun, Anni Väli.
Toidumessist
E 24.11 Viljar Aro

- T 25.11 Arne Loorpuu. Teadusteatrie
festivalist
K 26.11 Anne Teigamägi. Ravimtaimed 10
N 27.11 Direktsiooni info
R 28.11 Marina Mäetalu. Loodusõpetus 1.
ja 2. kooliastmes

DIREKTSIOONI KIITUS

Arne Loorpuu – õpilaste eduka juhendamise
eest koolide teadusteatrie esinemiseks.

Aime Metsmaa – õpilaste tubli juhendamise
eest rahvastepalli võistlusteks.

KELLEKS TAHAN SAADA?

Tuleviku Kompassi päevil on üsna mõistlik
mõelda elukutsevalikule. Kui tugineda
Postimehes viimase kahe aasta jooksul
avaldatule, saame vähemasti läänemaailma
iidolriigi USA kohta mitmeid edetabeleid:

Nii selgub Harris Polli uuringust, mida vahendas
Business Insider, et **10 kõige mainekamat
ametit USA-s on:**

1. Arst
2. Sõjaväelane
3. Tuletõrjuja
4. Teadlane
5. Öde
6. Insener
7. Politseinik
8. Vaimulik
9. Arhitekt
10. Õpetaja

Karjääri finantsmaailmas, meditsiini- või
meediaalal peetakse sageli väga glamuurseks.
CareerCast reastas maailma kõige enam
ülehinatud ametid ehk tööd, mida peetakse
ihaldusväärseks, kuid kus sageli töö sisu pole
üldse see, mis väljapoole paistab või millel
töötamisel tuleb esmalt aastaid õppida (andmed
põhinevad USA näitajatel):

1. Reklamimüügijuht. Aastapalk 66 913
dollarit, töökohtade juurdekasvu prognoos 14
protsenti
2. Kirurg. Aastapalk algab 166 400 dollarist, ala
kasvupotentsiaal 24 protsenti

3. Börsimaakler. Aastapalk keskmiselt 72 969 dollarit, töökohtade juurdekasvu prognoos 15 %
4. Avalike suhete juht. Aastapalk keskmiselt 95 459 dollarit, töökohtade juurdekasvu prognoos 21 protsenti
5. Ärijuht. Aastapalk keskmiselt 168 140 dollarit, töökohtade juurdekasvu prognoos 5 %
6. Ürituste korraldaja. Aastapalk keskmiselt 45 810 dollarit, töökohtade juurdekasvu prognoos 44 protsenti
7. Arhitekt. Aastapalk keskmiselt 73 090 dollarit, töökohtade juurdekasv 24 protsenti
8. Piloot. Aastapalk keskmiselt 114 200 dollarit, töökohtade juurdekasv 11 protsenti.
9. Advokaat. Aastapalk keskmiselt 113 530 dollarit, töökohtade juurdekasv 10 protsenti.
10. Programmeerija. Aastapalk keskmiselt 74 280 dollarit, töökohtade juurdekasv 12 protsenti.

Samamoodi reastati maailma kõige alahinnatumad ametid ehk et tööd, mida ei peeta justkui miskikski, kuigi tegelikult on tegemist lugupeetud ja heade elukutsetega, kus potentsiaali lisanduvate töökohtade näol on palju (andmed põhinevad USA näitajatel):

1. süsteemianalüütik – aastapalk 79 680 dollarit, töökohtade juurdekasv 22 protsenti
2. loomaarst – aastapalk 84 460 dollarit, töökohtade juurdekasv 36 protsenti
3. bioloog – aastapalk 72 700 dollarit, töökohtade juurdekasv 31 protsenti
4. turuanalüütik – aastapalk 60 300, töökohti lisandub 41 protsenti
5. raamatupidaja – aastapalk 63 550 dollarit, töökohtade juurdekasv 16 protsenti
6. erakorralise meditsiini tehnik – aastapalk 31 020 dollarit, töökohtade juurdekasv 31 protsenti
7. õigusala assistent – aastapalk 46 990 dollarit, töökohtade juurdekasv 18 protsenti
8. ehitusinsener – aastapalk 79 340 dollarit, töökohti lisandub 19 protsenti
9. koolidirektor – aastapalk 87 760 dollarit, töökohti lisandub 10 protsenti
10. torumees – aastapalk 49 140 dollarit, töökohti lisandub 26 protsenti

Karjääriekspert Dawn Rosenberg McKay kirjutab ametitest, mis on inimeste hulgas eriti vihatud:

Hambaarst. Hirm hambaarstide ees istutatakse meisse juba lapseas. Kes poleks kuulnud hirmutamist, et kui sööd liiga palju kommi, tulevad hambaauaugud ja siis peab hambaarsti juurde minema.

Börsimaakler. Nende tööst teame me enamasti filme kaudu ja filmid on ikka seotud pettuse ja mahhinatsioonidega.

Koolidirektor. Direktori kabinetti saatmine oli kooliajal hirmsaim karistus üldse. Võimalik, et just sellest ajast on pärit ebameeldiv tunne nende vastu.

Kasutatud autode müüja. Räägib palju, kiidab oma kaupa taevani ning müüb sulle lõpuks mingi romu, mida sa tegelikult üldse ei tahtnud. Vähemalt filmides on automüüja kuvand just selline.

Advokaat. Silma all sõbralik, kuid tagaselja alati valmis «nuga selga lööma». Tegelikult aga tegutsevat nad õigusruumis alati oma kliendi poolt.

Maksuametnik. Makse ei taha keegi heameelega maksta ja küllap me sellepärast neid ametimehi eriti ei armastagi.

Uudisteankur. Reporterid teevad kogu töö ja toovad uudised «koju», kuid uudisteankur istub lihtsalt soojas ja valges stuudios, loeb naeratades uudiseid ette ja võtab kogu au endale.

Haiglaõde.

Poliitik.

Järgmised edetabelid kehtivad taas USA kohta ja selle aluseks on võetud palgad, väljajavaade, töökeskkond ja stress.

10 paremat elukutset on:

riskianalüütik
biomeedik
programmeerija
audioloog
finantsnõustaja
hambatehnik
terapeut
optometrist
füsioterapeut
arvutisüsteemide analüütik

10 halvimat elukutset on:

ajalehereporter
metsalangenetaja
karjäärisõjaväelane
näitleja
naftapuuriija
farmitöölaine
möötenäidukite vaataja
postiljon
katusepanija
stjuardess

Forbes on reastanud 15 eriala, mida õppides terendab ees kõige suurem palgatõus ja parimad karjäärivõimalused.

Tegemist on eranditult reaalladega. Järjestuses on arvestatud mediaanpalka erialal tööd alustades, mediaanpalka karjääri keskel, prognoositavat töötasu kasvu karjääri kestel ning prognoositud töökohtade arvu suurenemist. Numbrid põhinevad taas USA andmetel. Loetelus on ära toodud aasta mediaanpalk dollarites karjääri alguses, karjääri keskel ja protsentuaalne palgatõus karjääri jooksul:

1. Biomeditsiini insener. 53 800, 97 800, 82.
2. Biokeemia. 41 700, 84 700, 103.
3. Arvutiteadused. 56 600, 97 900, 73.
4. Tarkvara insener. 54 900, 87800, 60.
5. Keskkonnainsener. 51 700, 88 600, 71.
6. Tsviivilehituse insener. 53 100, 90 200, 70.
7. Geoloogia. 45 300, 83 300, 84.
8. Juhtimisinfosüsteemid. 51 000, 88 200, 73.
9. Naftainsener. 97 900, 155 000, 58.
10. Rakenduslik matemaatika. 52 600, 98 600, 88.
11. Matemaatika. 47 000, 89 900, 91.
12. Ehitisjuhtimine. 50 200, 85 200, 70.
13. Rahandus. 46 500, 87 300, 88.
14. Füüsika. 49 800, 101 000, 103.
15. Statistika. 49 000, 93 800, 91.

Mida siis valida? Kõigepealt peaks mõtlema kolme olulise teguri üle:

- minu tegelikud võimed;
- minu suurimad huvid;
- minu tahtlised omadused.

Ja siis peaks guugeldama või küsima nõu uurimaks, et mida just peaks näiteks gümnaasiumis või ülikoolis eelkõige õppima, et oma soovitavas elukutses parimate hulgas olla...

Oma tulevikutee otsinguis edu soovides

Viljar Aro, koolijuht

PS. Mina muidugi soovitan eelkõige matemaatikat – see on aluseks peaaegu kõiges, psühholoogiat – õpib nii ennast tundma kui teisi paremini mõistma ja muusikat – teeb rinna rõõmsaks.

**KOOLIDE TEADUSTEATRIT
FESTIVAL**

Teadusteatri kaheteistkümnendikest liikmed Magnus Kaldjärv ja Andres Rüütel lugesid

saabunud kutset osaleda Eesti koolide I teadusteatri festivalil veidi mõtlike nägudega. Samal ajal on kabaree-etendus (mille pärast ei saanud kaasa lüüa Reedik Sõber); juhendajal ootab asendamist 8 koolitundi, autot ega lube juhendajal pole, liinibussiga teadusteatri tegema ei sõida; vahendeid napib, harjutamiseks aega samuti, ettekujutus teadusteatri festivalist olematu. „Raskused on suured, lootus edukaks esinemiseks õhkõrn. Mida me veel ootame, sõidame!“ Huvitaval kombel hakkasid telefonid helisema kohe, kui olime ennast ära registreerinud. Meie plaanide vastu tundis huvi kohalik meedia. Seega sattusime ajaleheveergudele juba enne, kui olime Saaremaalt välja sõitnud.

Start oli reede hommikul kell kuus. Auto sõiduks muretses Andres Rüütel ja ise ta ka juhtis kogu selle pika tee. Mustad prillid, kuusnurkne müts, nahksed kindad ja lehviv valge sall sobisid talle väga hästi (kunstiline liialdus). Kuna Andrese sõit oli ülimalt sujuv, siis uinusin magusasti ja ärkasin alles Viljandis. Magnuse ja Andrese jutu teel toimunud sündmuste kohta liigitasin ma koheselt ulmeks. Festival toimus Viljandi (riigi)gümnaasiumis. Vastuvõtt oli soe, osales seitse teadusteatri üle Eesti. Kõigil oli 15 minutit aega etenduseks. Tuli välja, et meil oli ainukesena füüsika suunitlusega etendus, teistel kõigil keemia. Ka juhendajad ning festivali korraldaja oli keemik, samuti paistis keemik olevat tema viendas klassis käiv tütar. Žürii andis kohe tagasisidet ja üldjuhul oli see positiivne.

Järgmisel päeval toimusid töötoad, kus räägiti näitlemisest ja lavaefektidest. Järgnes loosimine gruppidesse ning grupid etendasid kümne minuti jooksul võimalikult palju katseid etteantud ainetega. Füüsikalised efektid läksid samuti arvesse. Lõpetamisel said kõik kiita ja tänukirja millegi eest. Meie saime tunnustuse kui „Kõige füüsikumad füüsikumad“.

Korraldajad lubasid järgmisel aastal umbes samal ajal korraldada II koolide teadusteatri festivali. Magnus, Andres ja Reedik lõpetavad kooli (loodetavasti), kui mõnel füüsika- või keemiaühvihilisel õpilasel seda kirjatükki lugedes tekkis soov samuti kuulsust ja tunnustust võita, siis võtke minuga ühendust.

Teadusteatri juhendaja **Arne Loorpuu**

RAHVASTEPALL

5. novembril 2014 toimusid Orissaare spordihoones Saare maakonna 4.-5. klassi Dumle rahvastepallivõistlused poistele ja tüdrukutele. Kohale tulnud 7 tüdrukute võistkonda mängisid kõik omavahel läbi. Poiste 9 võistkonna vahel loositi 2 alagrüppi. SÜG-i tüdrukute mängud olid üsna võrdsed teiste koolidega, kuid õnne oli veidi vähem. Saavutati 5. koht. Poistel läks paremini. Nad võitsid oma alagrüpi ja pääsesid edasi finaali, kus esimeses kohtumises Kuressaare Gümnaasiumi poistega õnnestus võita kindlat.

Finaalmängus Kuressaare Vanalinna kooliga aga kaotasime ja saavutasime kokkuvõttes II koha. SÜG-i poiste võistkonnas mängisid Martin Vesberg (kapten), Gregor Ruttu, Mihkel Keso, Kert Tartes, Raul Tahk, Karl Sander Pirm, Hendrik Vijand, Ats Reimann.

Poised pääsesid edasi vabariiklikule EKSL DUMLE piirkonnavõistlustele 14. novembril Kuressaare Spordikeskuses. Sinna olid kohale tulnud 10 erineva kooli poiste võistkonnad. Saavutasime 7.-8. koha vabariigis.

Õnnitleme SÜG-i poisse tubli võistlemise eest.

Aime Metsmaa

OMALOOMINGU LEIUNURK

Kolm küülikut

("Kalevipoja" kuningaks saamise ainetel)
Kord elasid ühes väikeses talus kolm küülikut. Esimese nimi oli Hüppaja. Ta oli kahest teisest küülikust kõige suurem ning ka vanem. Teise küüliku nimi oli Matsutaja. Tema oli küülikutest kõige ahnem ning vanuselt teine. Kolmandaks oli Välejalg, kes oli kõige arglikum ja ka kõige noorem.

Küülikute peremees oli alati nende vastu väga lahke ja hoolitsev ning andis pikk-kõrvadele söögiks alati palju kapsast ja porgandit. Kätte aga olid jõudnud ajad, kus peremehel ei olnud enam piisavalt raha, et kolme küülikut toita. Tal jätkus raha ainult ühe küüliku söögi jaoks, seega ei jäänud tal muud üle, kui kaks küülikut maha müüa.

Küülikud aimasid, et midagi on valesti, sest eelmise päeva söök ei olnud enam nii suurejooneline kui tavaliselt. Keegi küülikutest ei tahtnud, et neid maha müüakse, kuid ometi pidid kaks neist talust lahkuma.

Nii nad hakkasidki arutama, kes jääb siia ning kellele tuleb minna. Hüppaja pakkus välja, et see, kes hüppab kõige kaugemale, jääb talu ning ülejäänud müüakse maha. Sellega ei olnud teised küülikud loomulikult nõus, sest üks me kõik aimame, kellele oleks sellisel juhul teiste suhtes suur eelis olnud. Matsutaja pakkus välja, et see, kes kõige kiiremini ühe terve porgandi ära sööb, saab rahulikult talus edasi elada. Ka see idee ei olnud teistele meeltemööda. Lõpuks pakkus Välejalg, et küülik, kes sööb ära ühe porgandi, jookseb suure tammeni ning tagasi ning hüppab tagasi jõudes rõõmust õhku, saab oma kalli peremehe juurde elama jääda. Selle ideega olid kõik kolm päri.

Esimesena läks võistlustulle Hüppaja. Ta sõi kiiresti porgandi ära, hüppas pikkade hüpetega tammeni ja tagasi jõudes hüppas rõõmsalt õhku ning jäi uhke näoga teistele otsa vaatama, arvates, et ta oli võitnud. Hetk hiljem tegi Välejalg talle selgeks, et ülesandeks oli tammeni joosta, mitte hüppata ning Hüppajal ei jäänud muud üle, kui talust lahkuda.

Teisena läks ülesannet sooritama Matsutaja. Ta kugistas ülikiiirelt porgandi alla ning hakkas tamme poole jooksuma. Tagasiteel hakkas Matsutajal väga paha. Finišisse jõudes kukkus ta krimpis näoga maha ning oigas kõhuvalust. Viimaseks võistlejaks oli Välejalg. Ta sõi rahulikult oma porgandi ära, sörkis tammeni ja tagasi ning hüppas puuri juurde jõudes rõõmust õhku.

Sellega oli asi otsustatud. Hüppaja ja Matsutaja viidi kohe järgmise päeva hommikul linna, kus peremees nad turul maha müüs. Välejalg pikutas aga oma armsas puuris edasi ning näkis porgandit.

Jutta Loviisa Juht, 8.B

